

หลักสูตร ศิลปะการปักผ้า จำนวน 9 ชั่วโมง

ความเป็นมา

การปักผ้า (Embroidery) เป็นศิลปะหัตถกรรมที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานนับพันปี ซึ่งเกิดขึ้นมาควบคู่กับการแต่งกายของมนุษย์ ซึ่งจุดเริ่มต้นไม่ได้เกิดจากความต้องการความสวยงามเป็นหลัก แต่ริเริ่มจากการเย็บเพื่อการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ขาด หรือการเย็บตะเข็บผ้าสองชิ้นให้ติดกัน ต่อมามนุษย์จึงเริ่มใส่ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาฝีมือ จนกลายเป็นลวดลายที่ใช้สะท้อนถึงชนชั้น ความเชื่อ และวัฒนธรรมของแต่ละยุคสมัย ประวัติศาสตร์ความเป็นมา และเรื่องราวของลวดลายปักในแต่ละพื้นที่ที่น่าสนใจแตกต่างกันไป ซึ่งในยุคโบราณจุดกำเนิดมาจากความจำเป็น สัญลักษณ์ชนชั้น มีการค้นพบชิ้นส่วนผ้าปักที่มีอายุย้อนไปได้ถึงยุคหินเก่า โดยในยุคแรกมนุษย์ใช้เส้นเอ็นสัตว์ หรือหนังสัตว์มาเย็บปักลงบนเครื่องนุ่งห่ม และพัฒนาตามยุคสมัยมาใช้เชือก เส้นด้าย เส้นด้ายทอง เส้นด้ายเงิน และไหมสีสังดงาม ปักเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ตามในคัมภีร์ไบเบิล พระไตรปิฎก ตามหนังสือ วรรณกรรม วรรณคดี ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเล่าประวัติความสำคัญในแต่ละยุคสมัยลงบนผืนผ้าด้วยศิลปะ ความสวยงาม และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะสอดคล้องกับการนำไปใช้ประโยชน์ และมีการพัฒนาทั้งการออกแบบลวดลาย วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการมาจนถึงยุคปัจจุบัน จนเป็นที่นิยมและแพร่หลาย

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงได้นำนโยบายและยุทธศาสตร์ การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ไปสู่การปฏิบัติเพื่อจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ให้กลุ่มเป้าหมายและประชาชน ให้มีรายได้และประกอบอาชีพที่ยั่งยืน มีความสามารถในการแข่งขันเชิงธุรกิจทั้งในระดับภูมิภาคเอเชียและระดับสากล เพื่อให้การจัดการศึกษา เป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตอย่างแท้จริง ศิลปะการปักผ้า เพื่อให้เกิดลวดลาย และสีสันที่สวยงาม จึงเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่น่าสนใจสามารถเป็นอาชีพทางเลือก ในการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้เสริม หรือเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะงานศิลป์ การมีความคิดสร้างสรรค์ การเลือกใช้แบบลวดลายสีสรรการออกแบบ ขนาดรูปแบบให้เหมาะสมกับงาน งานซ่อมบำรุงดูแลรักษา วัสดุอุปกรณ์และการบริการลูกค้า ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นไว้ให้คงอยู่ต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ การเรียนรู้ของประชาชนด้านศิลปะการปักผ้า
2. เน้นการประยุกต์ลวดลาย และสีสัน และเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
3. มุ่งให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้จริงหลังจบหลักสูตร
4. ส่งเสริมผู้เรียนที่จบหลักสูตร สามารถนำความรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. อธิบายความเป็นมาของการปักผ้าได้
2. อธิบายขั้นตอนการทำและกระบวนการปักผ้าได้อย่างถูกต้อง
3. ฝึกทักษะ และปฏิบัติการปักผ้าได้ด้วยตนเอง
4. จัดหาหรือจัดทำกรบรรจุหีบห่อได้อย่างเหมาะสม
5. คำนวณต้นทุน กำหนดราคาขาย และวางแผนการจำหน่ายได้
6. นำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมหรืออาชีพอิสระ เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน 9 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 7 ชั่วโมง 30 นาที

โครงสร้างหลักสูตร ศิลปะการปักผ้า จำนวน 9 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความเป็นมาของการปักผ้า	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปักผ้า แบบลักษณะต่าง ๆ	- ความเป็นมาของการปักผ้า - วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้	- วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการปักผ้า - วิทยากรบรรยายให้ความรู้การปักผ้า และการใช้วัสดุต่าง ๆ และฝึกการใช้วัสดุอุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับช่อง	30 นาที	
2	ขั้นตอนการปักผ้า	- เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจ และฝึกทักษะปักผ้าได้	- วิธีการ และขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์	- วิทยากรอธิบายการเตรียมอุปกรณ์และขั้นตอนการปักผ้า	30 นาที	
3	การปฏิบัติและฝึกทักษะ	- เพื่อฝึกทักษะการปักผ้า	- ขั้นตอน วิธีการ ฝึกทักษะ และปฏิบัติการปักผ้า	- วิทยากรสาธิต และฝึกทักษะในการปักผ้า ตามลวดลาย และการออกแบบลวดลาย ต่าง ๆ - ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ และฝึกทักษะตามขั้นตอน		7 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4	- การจัดหาหรือจัดทำบรรจุหีบห่อ - การคิดต้นทุน กำไร - ช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์	- จัดหาหรือจัดทำบรรจุหีบห่อได้อย่างเหมาะสม - สามารถคิดต้นทุนกำไรจากการผลิตได้ - สามารถมองหาช่องทางการจัดการการตลาดของ	- การจัดหาหรือจัดทำบรรจุหีบห่อ - การคำนวณต้นทุนกำไร - ช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์	- วิทยากรอธิบายการจัดทำ/จัดหาและเทคนิคของการทำบรรจุหีบห่อ - ผู้เรียนออกแบบและจัดทำบรรจุหีบห่อ - วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคิดต้นทุน กำไร - ผู้เรียนเลือกช่องทางการใช้หรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์	30 นาที	30 นาที

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์
3. สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
4. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินความรู้ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การมีส่วนร่วม
2. ชิ้นงาน/ผลงาน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

ลงชื่อ ผู้เขียนหลักสูตร
(.....)

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(.....)

ลงชื่อ ผู้อนุมัติหลักสูตร
(.....)

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอ.....